

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la proiectul de LEGE privind unele măsuri fiscal bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

Analizând proiectul de **LEGE privind unele măsuri fiscal bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 311 din 25.09.2023 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D936/25.09.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul normativ reglementează unele măsuri fiscal-bugetare pentru a consolida sustenabilitatea financiară a României pe termen lung astfel încât Statul Român și unitățile sale administrativ teritoriale să poată susține din fonduri publice finanțarea tuturor categoriilor de servicii publice destinate cetățenilor la un nivel calitativ și competitiv impus de standardele europene.

Prin proiect se instituie și o serie de **derogări** de la prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 94/2014, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 25/2023 privind integrarea voluntară a organizațiilor de cercetare,

dezvoltare și inovare din România în Spațiul European de Cercetare, precum și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, precum și Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

După cum reiese din **Expunerea de motive**, demersul legislativ se impune „pentru a rezolva problema de deficit bugetar și de sustenabilitate a finanțelor publice, precum și pentru a evita riscul de suspendare a fondurilor alocate prin PNRR și Politica de Coeziune sau de creștere a costului finanțărilor pentru refinanțarea datoriei publice cât și pentru finanțarea deficitului bugetar”. În acest scop, „sunt necesare măsuri care au ca obiectiv general consolidarea fiscal-bugetară a României prin administrarea eficientă a veniturilor publice dar și pentru utilizarea eficientă a resurselor alocate pentru finanțarea cheltuielilor publice, inclusiv măsuri de combatere a evaziunii fiscale dar și pentru gestionarea eficientă a patrimoniului și resurselor minerale și naturale aflate în proprietatea Statului Român”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. j) și p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **art. I alin. (1)**, pentru claritatea normei, sugerăm reformularea sintagmei „impus de standardele europene prin regulamentele existente în acest sens”.

La partea introductivă a **alin. (2)**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „**menționat la**” se va înlocui cu sintagma „**prevăzut la**”, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

La **alin. (3)** apreciem că obiectivele legii propuse ar putea fi grupate sub forma unor paragrafe distincte în cadrul unui preambul.

La **lit. e)**, pentru un spor de rigoare în exprimare, sintagma „la nivelul autorităților publice centrale, autorităților publice locale” se va reda sub forma „la nivelul autorităților **administrației** publice centrale, autorităților **administrației** publice locale”, observație valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

La lit. f), pentru uniformitate în redactarea actelor normative cu obiect similar de reglementare, precum și pentru întrebuințarea unui limbaj propriu stilului normativ, sugerăm înlocuirea sintagmei „în coordonarea/subordonarea/autoritatea autorităților publice locale” cu formularea **„în subordinea/coordonarea/sub autoritatea autorităților administrației publice locale”**.

În plus, semnalăm că, prin utilizarea expresiei **„inclusiv a patrimoniului și resurselor”**, norma nu este suficient de clară. Se impune, de aceea, reformularea textului, ținându-se seama de exigențele stilului normativ prevăzute la art. 36 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

La lit. g), menționăm că, prin folosirea expresiei cu un mare grad de generalitate **„sau de alte entități publice”**, norma este lipsită de previzibilitate.

5. La enumerările de la art. II, se va analiza utilitatea menținerii dispozițiilor propuse, în contextul în care principiile politicii fiscal-bugetare aplicabile la nivel central și local sunt deja prevăzute la art. 4 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Dat fiind faptul că reglementarea-cadru în materia responsabilității fiscal-bugetare este Legea nr. 69/2010, orice amendare ori complinire a principiilor incidente ar presupune o intervenție legislativă pe textul acestei legi.

La lit. c), sugerăm să se analizeze înlocuirea expresiei **„regula subsidiarității”** cu sintagma **„principiul subsidiarității”**, principiu consacrat de art. 76 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

6. La art. III, dată fiind amploarea intervențiilor legislative preconizate în cadrul articolului, în cele ce urmează vom reține aspecte legate de conținutul normelor propuse, iar în subsidiar informațiile documentare și de tehnică legislativă aferente acestui articol.

La pct. 1, considerăm că introducerea unei noi categorii fiscale, și anume impozitul special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare, ar fi preferabil să fie însoțită de definirea acestuia (în cadrul art. 7 din actul normativ de bază). Menționăm că celelalte categorii de impozite și taxe nu sunt definite la art. 7 din Codul fiscal, dar în privința acestora există un istoric în reglementările care au precedat actuala Lege nr. 227/2015.

La **pct. 30**, referitor la textul propus pentru **art. 174¹ alin. (6)** din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, pentru rațiuni de ordin gramatical, sintagma „obținut de la un singur plătitor de venit” postpusă sintagmei „pentru care contribuția de asigurări sociale de sănătate se reține la sursă” trebuie redată sub forma „**obținută** de la un singur plătitor de venit”.

La **pct. 40**, la textul preconizat pentru **art. 291 alin. (2) lit. o)**, semnalăm că, pentru respectarea terminologiei actuale, sintagma „societăților comerciale” va fi înlocuită cu substantivul „**societăților**”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru expresia „Societățile comerciale” din cuprinsul **anexei nr. 1**.

La **pct. 45**, cu referire la obligația notarului public de a completa Registrul achizițiilor de locuințe cu cota redusă de TVA, la data autentificării actelor juridice între vii care au ca obiect transferul dreptului de proprietate pentru imobilele în cauză, precizăm că **art. 291 alin. (3⁸) lit. b)** din cod nu indică, în forma propusă, o soluție de rezervă pentru ipoteza în care aplicația dedicată nu este funcțională. Pentru identitate de rațiune, observația este valabilă și la **art. V alin. (4) lit. b)** din proiect.

La **pct. 59**, întrucât **lit. k)** este ultima literă a **art. 449 alin. (1)** din Codul fiscal, norma nou-introdusă trebuie marcată ca „**lit. l)**”.

La **pct. 62**, pentru redarea în ordine a normelor la care se face trimiterea, în cuprinsul **art. 449 alin. (3) lit. a)** din Codul fiscal, trimiterile la „**lit. ș) și t)**” trebuie mutate în finalul textului, în următoarea formulare: „precum și în cazurile prevăzute la **lit. ș) și t)**”.

Sub aspect formal, la art. III partea dispozitivă a pct. 2, pentru rigoarea redactării, sintagma „**art. 18¹ și art. 18²**”, se va scrie sub forma „**art. 18¹ și 18²**”.

La norma propusă pentru **art. 18¹ alin. (5)**, pentru claritatea normei, este necesar să se reformuleze sintagma „pentru efectuarea comparației potrivit alin. (1)”, prin menționarea în mod expres a comparației avută în vedere, cu atât mai mult cu cât anterior la articolul în discuție nu se face referire la nicio comparație.

De asemenea, pentru o informare completă asupra Legii nr. 566/2004, după titlul acesteia se va introduce sintagma „cu modificările și completările ulterioare”.

La norma propusă pentru **art. 18¹ alin. (9)**, deoarece titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 153/2020 mai este redat anterior

în cadrul normei de la alin. (5) al aceluiași articol, pentru suplețea proiectului, nu mai este necesară redarea acestuia.

Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare, titlul unui act normativ urmând a fi redat doar la prima sa menționare în cuprinsul normelor unui act normativ.

La alin. (10), la marcarea celor două enumerări se vor folosi literele a) și b) în locul cifrelor 1, respectiv 2. De asemenea, semnalăm că după actuala enumerare de la pct. 2 figurează un paragraf nemarcat, aspect contrar normelor de tehnică legislativă.

La norma propusă pentru **art. 18² alin. (8)**, se va elimina titlul Legii nr. 207/2015, care mai este redat în Codul fiscal la art. 8 alin. (6).

La **pct. 11**, la norma propusă pentru art. 68¹ alin. (3), pentru suplețea proiectului considerăm că nu este necesară redarea denumirii Titlului V. Ca urmare sintagma „- Contribuții sociale obligatorii” se va elimina. Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din proiect.

La partea dispozitivă a **pct. 14**, pentru o exprimare adecvată, sintagma „partea introductivă și litera b) a alineatului (2)” se va reda sub forma „alineatul (2), partea introductivă și litera b)”.

La **pct. 16**, la norma propusă pentru art. 138¹ alin. (1), deoarece titlul Legii nr. 411/2004 mai este redat în cadrul Codului fiscal la art. 40¹ pct. 5 lit. d), element asupra căruia nu se intervine prin prezentul proiect, este necesară eliminarea acestuia, observație valabilă pentru toate situațiile similare.

La partea dispozitivă a **pct. 19**, pentru rigoarea redactării, sintagma „articolul 138⁴” se va scrie sub forma „art. 138⁴”.

La **pct. 30**, la norma propusă pentru art. 174¹ cifra prin care este marcat alin. (8) trebuie încadrată în ambele părți cu paranteză, nu doar într-o singură parte.

La **pct. 31**, în considerarea uzanțelor normative, este necesară reformularea **părții dispozitive** într-o manieră compatibilă rigorilor tehnicii legislative astfel:

„31. La Titlu V, la capitolul III, titlul secțiunii a 10-a se modifică și va avea următorul cuprins:”.

La **pct. 32**, **partea dispozitivă** preconizează modificarea, în mare parte, a unor subdiviziuni structurale din cadrul unui articol, și anume – alin. (1) lit. a) și alin. (2) și (3) ale art. 180, acesta fiind alcătuit, la momentul actual din chiar trei alineate -, iar pentru rațiune

ce ține de o viziune mai clară a legiferării în ansamblul ei, ideal ar fi ca aceasta să dispună modificarea în integralitatea sa, în următoarea redactare:

„...Articolul 180 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În subsidiar, va fi redat textul ca atare, identificat cu abrevierea „**Art. 180**”, prin prezentarea atât a ipotezelor juridice nemodificate cât și a celor modificate, marcate în mod corespunzător.

În cazul în care această procedură juridică nu este însușită, indicăm faptul că textul alin. (1) partea introductivă a art. 180 ce precedă norma prevăzută la lit. a) - modificată - trebuie eliminat, ca inadecvat.

În textul prevăzut pentru **art. 180 alin. (1) lit. a)**, conexat cu norma de trimitere la „art. 120”, pentru unitate terminologică, este de evaluat scrierea sau nu a construcției „...declarației prevăzute la art. 120;” sub forma „...declarației **unică privind impozitul pe venit** prevăzute la art. 120;” – în acest sens, a se vedea și altele identice ori similare.

În textul prevăzut pentru **alin. (2) lit. a)**, supunem în atenție redactarea „...declarația prevăzută la art. 174¹ alin. (3)...”, care ar putea contraveni conceptului juridic potrivit căruia, *nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere*, în contextul în care, în cuprinsul art. 174¹ alin. (3), sesizăm existența formulării „...depun declarația prevăzută la art. 120 până la data de 25 mai... ”.

La **pct. 34**, în textul prevăzut pentru **art. 183 alin. (1)¹**, pentru a asigura cursivitate normei, propunem ca enunțul „...în condițiile art. 180...” să fie scris „...în condițiile prevăzute la art. 180...”.

De asemenea, pentru unitate redacțională cu dispozițiile art. 155 alin. (1) lit. b), la care se face referire, recomandăm, pentru suplinire de informație legislativă, ca în loc de „...încep să realizeze venituri prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b).” să figureze „...încep să realizeze venituri **din activități independente**, astfel cum sunt prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b).”

La **pct. 37**, în textul prevăzut pentru **art. 266 alin. (1) pct. 16¹ partea introductivă**, pentru rigoarea exprimării și îmbunătățire din punct de vedere normativ, propunem inserarea substantivului „**dispozițiilor**” în contextul „...în sensul dispozițiilor art. 291 alin. (2) lit. m) pct. 3, ... ”.

La **lit. c)**, uzitarea expresiei „cel puțin” nu asigură eficiență și certitudine prevederii din punct de vedere juridic, motiv pentru care propunem reanalizarea și reconsiderarea aspectului sesizat.

La **pct. 39**, în textul prevăzut pentru **art. 291 alin. (2) lit. e)**, față de ipotezele juridice identificate cu cifre arabe ce decurg din respectiva literă, amintim dispozițiile **art. 49 alin. (2) din Legea nr. 24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră, *o enumerare distinctă nu mai poate cuprinde alte enumerări și nici alineate noi*. Precizăm că observația are aplicabilitate generală.

La **pct. 40**, în ceea ce privește modalitatea de redactare a **părții dispozitive** a punctului analizat, în acord cu formulările specifice acestui tip de intervenție legislativă, propunem ca aceasta să aibă următorul conținut:

„40. La articolul 291 alineatul (2), după litera l) se introduc șapte noi litere, lit. m)-q), cu următorul cuprins:”

În textul prevăzut pentru **art. 291 alin. (2) lit. m) pct. 3, tezele a 2-a și a 3-a**, întrucât cele două acte normative invocate sunt la prima menționare, în concordanță cu normele de tehnică legislativă, dar și pentru întregirea informației juridice, propunem ca raportarea la acestea să se realizeze astfel: „...**Legea locuinței nr. 114/1996**, republicată, cu modificările și completările ulterioare” și „...**Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții**, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

În plus, pentru ambele norme de trimiteri, sesizăm că în debutul acestora există exprimări ce au un grad de generalitate mare, prin formulările „...Suprafața utilă a locuinței este cea definită prin...” și „...Anexele gospodărești sunt cele definite prin...”, caz în care, pentru a conferi o accesibilitate și claritate în înțelegerea conceptelor juridice avute în vedere, propunem identificarea și, implicit, menționarea, în mod expres a textelor legislative avute în vedere în contextele date. Această ultimă remarcă are valabilitate și pentru **art. V alin. (3)**.

La **lit. o)**, pentru suplinirea normelor de trimitere la actele europene citate, respectiv, cu datele adoptării acestora, propunem ca formularea „...în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.189 al Comisiei și în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.185 al Comisiei și căroră li s-a atribuit o etichetă energetică a Uniunii Europene pentru a demonstra îndeplinirea criteriului menționat la **art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/1.369 al Parlamentului European și al Consiliului**,...” să fie redată

astfel: „...în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.189 al Comisiei **din 28 aprilie 2015** și în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.185 al Comisiei **din 24 aprilie 2015** și cărora li s-a atribuit o etichetă energetică a Uniunii Europene pentru a demonstra întrunirea criteriului menționat la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/1.369 al Parlamentului European și al Consiliului **din 4 iulie 2017**,...”.

Privitor la **lit. q)**, în vederea eliminării, precum și a evitării repetiției expresiei „lit. n) și o)”, aceasta figurând într-un context, destul de restrâns, ca și întindere, de trei ori, propunem ca litera în discuție să aibă următorul conținut:

„q) livrarea sistemelor prevăzute la lit. n) și o) ca parte componentă a livrărilor de construcții, precum și livrarea și instalarea sistemelor prevăzute la aceleași litere, ca extraopțiuni la livrarea unei construcții, pentru destinatarii prevăzuți la respectivele litere;”.

La **lit. r)**, propunem scrierea construcției „...altele decât cele scutite conform art. 292 alin. (1) lit. m);” astfel: „...altele decât cele scutite **de taxă potrivit dispozițiilor art. 292 alin. (1) lit. m);**”.

La **pct. 45**, în cuprinsul **părții dispozitive**, pentru rațiuni de ordin normativ, este necesară scrierea expresiei „alineatul (3⁸)” sub forma „**alin. (3⁸)**”.

În ceea ce privește **pct. 51 și 52**, ce au în vedere, pe de o parte, introducerea unei noi anexe în cuprinsul Titlului VII, și, pe de altă parte, abrogarea anexelor nr. 1 și 2 din cadrul aceluiași titlu anterior menționat, indicăm faptul că pentru a asigura o succesiune logică a intervențiilor legislative preconizate, în concordanță cu tehnica legislativă, propunem inversarea celor două evenimente avute în vedere.

Astfel, la actualul **pct. 51** va figura dispoziția de abrogare a celor două anexe precizate, în redactarea actuală de la **pct. 52**, urmând ca la **pct. 52**, partea dispozitivă să aibă următorul conținut:

„52. După articolul 334 se introduce o nouă anexă având conținutul anexei nr. 1 la prezenta lege.”.

Privitor la **părțile dispozitive ale pct. 55 și 56**, pentru raționamentul că ambele aduc intervenții legislative ce se propagă, în plan majoritar, asupra unor subdiviziuni structurale din cadrul aceluiași articol, pentru lejeritatea proiectului de act normativ, precum și pentru o facilă percepere a elementului modificat și/completat, propunem contopirea lor, într-o singură **parte dispozitivă**, ce va avea următoarea redactare:

„...Articolul 439 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Subsecvent, va fi prezentat elementul structural de bază, marcat cu forma abreviată „**Art. 439**”, succedat de ipotezele juridice nemodificate, modificate și cel nou introdus, identificate ca alineate, în mod corespunzător.

În același timp, în ipoteza în care această alternativă este însușită, atunci părțile dispozitive ale punctelor subsecvente trebuie renumerotate în mod corespunzător.

La **pct. 57**, în textul prevăzut pentru **art. 444 alin. (3)**, pentru o prezentare cât mai concisă a normei de trimitere regăsită în cuprinsul acestuia, propunem ca mențiunea „...art. 439 alin. (2) lit. a), b) și c)” să fie scrisă „...art. 439 alin. (2) lit. **a)-c)**”.

Referitor la **părțile dispozitive ale pct. 65 și 66**, pentru motivația că acestea dispun modificarea unor anexe din cuprinsul aceluiași titlu, pentru simplificarea operațiunilor legislative, propunem comasarea lor, într-o singură **parte dispozitivă** astfel:

„...La Titlul VIII, anexele nr. 1 și 2 se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 2 și 3 la prezenta lege.”.

La **pct. 67**, pentru un spor de precizie ce constă în identificarea mai ușoară a titlului nou introdus, respectiv, a Titlului X¹ – „Impozitul special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare” -, precum și pentru a fi în concordanță cu rigorile normative, propunem ca **partea dispozitivă** să aibă următoarea formulare:

„...După articolul 500, se introduce un nou titlu, Titlul X¹, alcătuit din art. 500¹-500³, cu următorul cuprins:”.

În textul prevăzut pentru **art. 500² partea introductivă**, supunem în atenție formularea „...situațiile prevăzute la art. 500⁴,...”, din perspectiva articolului invocat, motivat de faptul că acesta nu există în suita elementelor structurale ce alcătuiesc titlul nou introdus; se impune reanalizarea și reevaluarea aspectului sesizat.

În textul prevăzut pentru **art. 500³ alin. (4)**, cu referire la acronimul „A.N.A.F.”, potrivit unuia dintre conceptele normative, *exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai prin explicitare în text, la prima folosire*.

Prin urmare, este necesară înlocuirea formei restrânse cu titulatura „**Agenția Națională de Administrare Fiscală**”, observație ce este relevantă, în mod corespunzător și pentru norma prevăzută la **alin. (5)**.

De asemenea, pentru consecvența păstrării unității redacționale cu dispoziții anterioare, propunem scrierea construcției „...potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.” sub forma „...potrivit prevederilor **Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.**”.

9. La art. VI, ca observație generală, pentru rigoarea exprimării, estetica dispozițiilor și simplificarea acestora, propunem ca alineatele ce alcătuiesc articolul analizat să fie reconfigurate, după caz, după exemplul dat pentru **alin. (1)**, astfel:

„...**(1)** Prin derogare de la **prevederile art. 342 alin. (1) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare**, în perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2024 inclusiv, pentru produsele prevăzute la nr. crt. 1 – 5 din anexa nr. 1 la titlul VIII din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, nivelul prevăzut în coloana nr. 3 nu se actualizează cu creșterea prețurilor de consum”.

10. La art. VII alin. (1) lit. a), pentru argumente strict redacționale, este necesar ca norma de trimitere la „pct. 35-36” să se realizeze sub forma „**pct. 35 și 36**”, observația fiind aplicabilă pentru toate situațiile asemănătoare.

11. La art. VIII, pentru identitate de rațiune cu observația reținută supra, este necesar ca exprimarea „...prevederile articolului V și prevederile articolului VI” să fie scrisă „...**prevederile art. V și VI**”.

12. La art. IX, la lit. a), pentru conformitate și corectitudine în redactarea actelor normative, propunem plasarea mențiunii „cu modificările și completările ulterioare” după datele de publicare ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018.

13. În ceea ce privește partea dispozitivă a art. X, pentru un spor de rigoare legislativă, propunem reformularea textului astfel:

„Art. X. - La articolul 30 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 18 iulie 2007, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

14. La art. XII, pentru îndreptarea numărului Monitorului Oficial în care a fost publicată Legea nr. 227/2015, este necesară înlocuirea numeralului „388” cu „688”.

15. La art. XIII, întrucât articolul nu este structurat în mai multe alineate, este necesară eliminarea cifrei „(1)” din debutul normei preconizate.

La **lit. b)**, semnalăm că normele de tehnică legislativă nu permit ca o enumerare marcată cu o literă să cuprindă la rândul său alte enumerări; observația este valabilă și pentru alte cazuri similare din proiect.

La **lit. e)**, sintagma „Institutelor/ Institutelor Naționale/ Comisiilor/ Comisiilor de Specialitate” se va scrie sub forma „institutilor/institutilor naționale/comisiilor/comisiilor de specialitate”, observație valabilă pentru toate cazurile de acest fel din proiect.

La **actualul alin. (1) lit. c)**, pentru corectitudine în reglementare, sugerăm revederea și reconsiderarea expresiei „**autorităților/agențiilor/instituțiilor publice autonome aflate în coordonarea/autoritatea/controlul Parlamentului României**”. Avem în vedere faptul că din context reiese că sintagma utilizată ar trebui să vizeze autoritățile sau instituțiile ai căror membri **sunt numiți, după caz, de Parlament, de Senat sau de Camera Deputaților**.

16. La art. XIV alin. (1), având în vedere observația precedentă, dar și pentru un spor de rigoare redacțională, sintagma „Art. XIII alin. (1), lit. a)” se va redacta sub forma „**art. XIII lit. a)**”.

La **alin. (2)**, la teza întâi, semnalăm că norma de trimitere la „art. VIII alin. (1) lit. a)” este eronată, fiind necesară revederea acesteia.

La **alin. (3)**, pentru un spor de rigoare redacțională, sintagmele „autorităților publice centrale/locale/ după caz” și „Institutelor Naționale de Cercetare” se vor reda sub forma „**autorităților publice centrale sau locale, după caz**”, respectiv „**institutilor naționale de cercetare**”.

17. La art. XV alin. (1), pentru coerența și corectitudinea exprimării, propunem reformularea textului după cum urmează:

„(1) Numărul total al posturilor de demnitate publică aprobate aferente funcțiilor de **secretar de stat, consilier de stat, subsecretar de stat, vicepreședinte și al funcțiilor asimilate acestora se va reduce până la data de 1 ianuarie 2024 cu minim 25%**”.

Totodată, semnalăm că expresia „**până cel târziu**” este superfluă, motiv pentru care sugerăm eliminarea acesteia. Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

În subsidiar, pentru predictibilitatea normei *de lege ferenda*, este necesar a se clarifica dacă reducerea posturilor de demnitate vizate se referă la posturi ocupate sau doar la cele vacante.

La **alin. (3)**, pentru corelare cu textul propus pentru **alin. (1)**, sintagma „funcțiilor de secretari de stat/subsecretari de stat/consilierilor de stat/vicepreședinți și a funcțiilor asimilate acestora” se va reformula în mod corespunzător.

18. Semnalăm că **art. XVI, XVIII alin. (1), XIX alin. (1), XX alin. (1) și XXII alin. (1)** dispun intervenții legislative asupra unor prevederi legale din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, cu următoarele precizări:

- intervenția de la **art. XVI** vizează modificarea lit. i) și j) de la **art. 546**;

- intervenția de la **art. XVIII alin. (1)** dispune abrogarea **art. 63 alin. (1)**, **art. 390 alin. (1) lit. h)** și a **pct. 8** de la **pct. I lit. B** din anexa nr. 5;

- intervenția de la **art. XX alin. (1)** dispune modificarea **alin. (3)** al **art. 391**, iar intervenția de la **XXII alin. (1)** prevede modificarea **alin. (1) și (2)** ale aceluiași articol în condițiile în care **art. 391** cuprinde numai **alin. (1)-(3)**.

Pentru rigoare normativă, se impune comasarea intervențiilor prevăzute la **art. XVI, XVIII alin. (1), XIX alin. (1), XX alin. (1) și XXII alin. (1)** într-un singur articol, având următoarea redactare:

„Art. ... Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 63, alineatul (1) se abrogă;

2. La articolul 390 alineatul (1), litera h) se abrogă;

3. Articolul 391 va avea următorul cuprins:”;

(în continuare, se va reda textul integral al **art. 391**).

- „4. La articolul 468 alineatul (2), litera a) va avea următorul cuprins:”;

(în continuare, se va reda textul propus).

- „5. La articolul 546, literele i) și j) vor avea următorul cuprins:”;

(în continuare, se vor reda textele propuse).

- „6. La anexa nr. 5, la punctul I litera B, punctul 8 se abrogă.”.

19. După această normă se va insera un nou articol care să prevadă că prevederile **pct. 1, 2 și 6** de la articolul ce cuprinde intervențiile asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, intră în vigoare la data de 1 noiembrie 2023.

De asemenea, cu privire la normele de sine stătătoare ce decurg din intervențiile legislative aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, ele vor fi formulate ca articole distincte, după articolele ce cuprind intervențiile respective.

Ca urmare a preluării acestor observații, articolele subsecvente se vor renumera în mod corespunzător, iar normele de trimitere vor fi revăzute.

21. La art. XVII alin. (1), prin care se propune desființarea posturilor vacante din statele de funcții aprobate potrivit legii la data intrării în vigoare a legii ce face obiectul prezentului proiect, semnalăm că, pentru asigurarea predictibilității normei, trebuie făcută distincția în funcție de motivele pentru care sunt vacante posturile, astfel:

- a) nu sunt necesare;
- b) sunt necesare, dar s-au organizat concursurile, iar posturile nu au fost ocupate sau angajările au fost blocate/suspendate prin diverse acte normative.

Așadar, existența unor posturi vacante nu înseamnă că acestea nu sunt necesare.

În consecință, o desființare generală a posturilor vacante din toate instituțiile și autoritățile publice vizate nu poate fi realizată, ci trebuie analizată de la caz la caz.

Totodată, deoarece nu numărul de posturi vacante se va desființa, ci chiar respectivele posturi, propunem ca norma să debuteze astfel: „Posturile vacante ...”.

La **alin. (2) lit. b)**, pentru un spor de rigoare redacțională, litera „c)” din finalul textului se va elimina.

La **alin. (3)**, sintagma „Regulamentele de Organizare și Funcționare” se va redacta „regulamentele de organizare și funcționare”, observație formulată pentru toate situațiile similare.

La **alin. (4)** cu referire la „dreptul de a ocupa o funcție de conducere vacantă de același nivel sau o funcție de conducere de nivel ierarhic inferior vacantă”, este de analizat dacă norma nu creează confuzii, ținând cont de faptul că potrivit alin. (1) posturile vacante din statele de funcții se desființează.

Totodată, este necesară revederea din punct de vedere al redactării a sintagmei „pentru aceea funcție” din finalul normei preconizate, observație valabilă și pentru toate cazurile similare.

La **teza I**, potrivit căreia personalul cu funcții de conducere eliberat din funcția de conducere ca urmare a reorganizării „beneficiază de drepturile prevăzute de lege”, semnalăm că norma, pe lângă faptul că este lipsită de predictibilitate, întrucât nu se înțelege de ce drepturi va beneficia personalul vizat, aduce și atingere dreptului fundamental la muncă.

În plus, precizăm că în Codul administrativ sunt stabilite în mod limitativ situații care sunt considerate reorganizare a autorității sau instituției publice, fiind prevăzute la art. 518 alin. (1) lit. a)-d):

„a) se modifică atribuțiile aferente unei funcții publice mai puțin de 50%;

b) sunt reduse atribuțiile unui compartiment;

c) este schimbată denumirea funcției publice fără modificarea în proporție de peste 50% a atribuțiilor aferente funcției publice;

d) intervin modificări în structura compartimentului”.

Totodată, pentru asemenea situații, Codul administrativ stabilește și măsuri de protecție socială, în acord cu principiul securității juridice, expresie a principiului constituțional al legalității. Dintre aceste măsuri de protecție socială trebuie menționat în mod special imposibilitatea înființării de posturi similare celor desființate pe o perioadă de un an de la data reorganizării autorității sau instituției publice, prevăzută la art. 518 alin. (7), normă care garantează că măsura reorganizării nu a fost dispusă în mod discreționar sau cu rea-credință.

În același timp, semnalăm că norma propusă aduce atingere și dreptului la carieră, în cazul în care funcția publică de conducere desființată a fost ocupată prin promovare.

În plus, precizăm că, din modul în care este formulat textul, nu se înțelege dacă norma propusă derogă de la prevederile Codului muncii sau ale Codului administrativ referitoare la ocuparea și desființarea posturilor.

Precizăm că în Codul administrativ și în Codul muncii sunt prevăzute garanții în cazul în care o persoană, din motive neimputabile, este concediată sau i se restructurează postul, iar aceste garanții sunt expresii ale dreptului fundamental constituțional la muncă.

La **teza a IV-a**, întrucât funcția publică de conducere superioară nu poate fi ocupată decât prin concurs, semnalăm că norma propusă aduce atingere dreptului la muncă al oricărei persoane care are vocație de a ocupa o funcție publică de conducere superioară, îndeplinind

condițiile legale de încadrare într-o asemenea funcție și care, dacă ar fi fost organizat concurs ar fi participat și posibil să fi și ocupat acea funcție. Observația este valabilă și pentru **art. XX alin. (4) teza a II-a**, precum și pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

În altă ordine de idei, având în vedere că desființarea funcției de conducere constituie o măsură de reorganizare a autorității sau instituției publice, este necesar a se preciza care va fi raportul dintre normele preconizate la acest alineat și prevederile art. 519 alin. (8) și (9) din Codul administrativ.

Observațiile formulate cu privire la alin. (4) sunt valabile, în mod corespunzător, și pentru **art. XX alin. (5) teza I**, precum și pentru toate situațiile similare din proiect.

Distinct, la textul propus, pentru corectitudine în redactare, expresia „cu acordul acestora” se va reda sub forma „cu acordul funcționarului în cauză”.

La **alin. (5)** semnalăm că din suita literelor care marchează enumerările lipsește litera k), fiind necesară remedierea acestui aspect.

La **lit. a)**, sugerăm revederea și reformularea textului, o posibilă variantă fiind următoarea:

„a) posturile temporar vacante pentru care titularii posturilor au raporturile de serviciu sau contractele individuale de muncă suspendate sau posturile vacante ocupate temporar;”.

La **lit. c)**, pentru o exprimare adecvată în context, propunem înlocuirea sintagmei „care se află sub incidența art. 619 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare” cu sintagma „**pentru care este în desfășurare un concurs organizat potrivit art. 619 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare**”.

La **lit. e)**, pentru rigoare normativă și precizia normei de trimitere, sintagmele „prevăzute de art. 502 lit. a), b), e), și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare” și „prevăzute de art. 42 din Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare” se vor scrie sub forma „prevăzute la art. 502 **alin. (1) lit. a), b), e) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare**”, respectiv „prevăzute la art. 42 **alin. (1) din**

Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

La **lit. f.2.)**, întrucât titlul legii la care se face trimitere nu este la prima menționare în cadrul proiectului, titlul acesteia se va elimina.

La **lit. g)**, nu este necesară redarea titlului actului normativ la care se face trimitere, acesta fiind precizat anterior, dar după numărul ordonanței de urgență se va insera mențiunea „cu modificările și completările ulterioare”.

La **lit. j)**, pentru același considerent, sintagma „posturile aferente funcțiilor medico-sanitare și auxiliar sanitare” se va reda sub forma „posturile aferente **personalului medico-sanitar și auxiliar sanitar**”.

La **lit. l)**, termenul „ordne” se va scrie corect.

La **lit. m)** - „*personalul contractual pentru organizarea de spectacole și concerte, organizarea și valorificarea patrimoniului mobil și imobil, constituirea, oraganizarea, prelucrarea, dezvoltarea și conservarea colecțiilor de cărți*” - și **n)** - „*posturile din unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale*” - propunem revederea textelor, deoarece nu au fost prezentate rațiuni obiective pentru exceptarea integrală a posturilor aferente funcțiilor respective.

La **lit. o)**, pentru evitarea paralelismului legislativ interzis de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară revederea normei, deoarece vizează aceeași ipoteză juridică ca cea prevăzută la **lit. a)** - „posturile vacante ocupate temporar”.

La **lit. p)**, pentru precizia normei, propunem reformularea sintagmei „din cadrul instituției aflate în subordinea Administrației Prezidențiale”, în sensul menționării instituției vizate.

Semnalăm că, pentru respectarea succesiunii firești a literelor în alfabetul românesc, enumerarea marcată cu **lit. r)** trebuie marcată cu **lit. q)**.

La **actuala lit. r)**, semnalăm că norma este neclară având în vedere partea introductivă a alin. (5), care vizează „**posturile care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se regăsesc într-una din următoarele categorii**”, întrucât nu se înțelege dacă norma vizează posturi care sunt aprobate prin memorandum la data intrării în vigoare a legii ce face obiectul prezentului proiect sau posturi care urmează să se aprobe ulterior intrării în vigoare a acestei legi. În cazul în care norma propusă la **lit. r)** vizează posturi care urmează să se aprobe prin

memorandum, semnalăm că aceasta este în contradicție cu măsura propusă la alin. (1), aceea de desființare a posturilor vacante, neînțelegându-se care ar fi justificarea desființării unor posturi care vor fi ulterior aprobate prin memorandum. În consecință, este necesară revederea textului.

La **alin. (6)**, recomandăm reformularea enumerărilor de la lit. a) și b), în acord cu partea introductivă a articolului.

La **alin. (7)**, este necesară reformularea textului, având în vedere utilizarea concomitentă a sintagmelor „în cazuri temeinic justificate” și „numai în cazuri temeinic justificate”. De asemenea, sintagma „autorităților publice locale” se va reda sub forma „autorităților **administrației publice locale**”.

Totodată, pentru asigurarea predictibilității normei, este necesară indicarea, chiar și exemplificativ a unor situații care pot fi considerate „cazuri temeinic justificate”. Reiterăm observația pentru **art. XLII alin. (4)**, precum și pentru toate situațiile similare din proiect.

La **alin. (8)**, pentru asigurarea predictibilității normei, este necesară clarificarea sintagmei „Numărul maxim al posturilor corespunzător fiecărei unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale”, întrucât nu se înțelege dacă reducerea cu 10% vizează doar posturile vacante sau/și pe cele ocupate.

Pentru o completă informare legislativă și un spor de rigoare redacțională, propunem ca sintagma „potrivit III alin. (8¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, cu modificările și completările ulterioare, pentru punctul 1 din anexa la ordonanța de urgență” să fie redată sub forma „potrivit **art. III alin. (8¹)** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 13/2011**, cu modificările și completările ulterioare, și **pct. 1 din anexa la respectiva ordonanță de urgență**”.

22. La art. XVIII alin. (2) teza I, semnalăm că norma este neclară prin folosirea sintagmei „beneficiază de toate drepturile legale”, întrucât nu se înțelege care este natura acelor drepturi și care sunt actele normative avute în vedere.

La teza a doua, sintagmele „o funcție de publică”, „specialitateși” și „din care acesta a făcut parte acesta” se vor scrie „o funcție publică”, „specialitate și”, respectiv „din care a făcut parte acesta”.

La teza a treia, pentru acord gramatical, sugerăm ca sintagma „îl poate ocupa” să fie redată sub forma „o poate ocupa”.

De asemenea, atragem atenția asupra faptului că ocuparea permanentă a unei funcții publice de conducere (superioare) nu se poate realiza decât prin concurs (de recrutare sau promovare), iar norma propusă la **teza a III-a**, referitoare la transformarea funcției publice de conducere de șef birou într-o funcție publică de conducere superioară, aduce atingere prevederilor de rang superior privind dreptul la muncă.

Totodată, pentru acord gramatical, sugerăm ca sintagma „îl poate ocupa” să fie redată sub forma „o poate ocupa”.

La **alin. (3) teza a II-a**, semnalăm că norma este neclară, întrucât nu se înțelege ce presupune acea „preluare” a personalului în cadrul altor structuri organizatorice, pe ce posturi va fi „preluat” acesta și ce se întâmplă cu raportul de muncă al acestui personal. În consecință, pentru predictibilitatea normei, este necesară revederea textului și clarificarea aspectelor semnalate. Observația este valabilă pentru toate situațiile ulterioare din cuprinsul proiectului, referitoare la „preluarea” personalului în cadrul altor structuri.

23. La art. XIX alin. (1), dacă nu se va prelua observația privind comasarea intervențiilor asupra Codului administrativ, textul „Art. 468, alin. (2) lit. a) din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ publicată în Monitorul Oficial al României nr. 555 din 03 iulie 2019 se modifică și” se va reda sub forma „**La articolul 468 alineatul (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

La **alin. (2)**, pentru claritatea și predictibilitatea normei preconizate, propunem reformularea textului, cu atât mai mult cu cât la un articol anterior se propune abrogarea art. 390 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

La **alin. (3)**, semnalăm că, prin utilizarea expresiei „li se aplică în mod corespunzător”, norma devine lipsită de predictibilitate și previzibilitate.

Sub aspect formal, sintagma „art. XVIII, alin. (2)-(4) și ale alin. (6) li se aplică” se va reda sub forma „**art. XVIII alin. (2)-(4) și (6) se aplică**”.

24. Sub aspectul structurării proiectului, semnalăm că **art. XX alin. (1)** vizează modificarea **art. 391 alin. (3)** din Codul administrativ, în timp ce **art. XXII alin. (1)** se referă la modificarea **alin. (1) și (2) ale aceluiași articol**. Pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, este necesar ca modificarea alin. (1) – (3) ale art. 391 să facă obiectul unui singur articol.

Prin urmare, la **alin. (1)**, dacă nu se va prelua observația privind comasarea intervențiilor asupra Codului administrativ, textul „Alineatul (3) al art. 391, alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ publicată în Monitorul Oficial al României nr. 555 din 03 iulie 2019 se modifică și va avea următorul cuprins:” se va reda sub forma „**La articolul 391 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

La **alin. (6)**, la teza întâi, semnalăm că este necesară revederea normei de trimitere „la alin. (1)”, textul la care se face trimitere cuprinzând o intervenție de modificare a alin. (3) de la art. 391 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, termenul „uncționează” se va scrie „funcționează”.

25. La **art. XXI alin. (1)**, sintagma „OUG 57/2019 privind Codul Administrativ publicată în Monitorul Oficial al României nr. 555 din 03 iulie 2019” se va înlocui cu formularea „**Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare**”, observație formulată pentru toate situațiile similare sau asemănătoare din proiect.

26. La **art. XXII alin. (1)**, dacă nu se va prelua observația privind comasarea intervențiilor asupra Codului administrativ, textul „Alin (1) și (2) al articolului 391 din OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ publicată în Monitorul Oficial al României nr.555 din 03

iulie 2019 se modifică și va avea următorul cuprins:” se va reda sub forma **„La articolul 391 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:”**.

La textul propus pentru alin. (1) al art. 391 din Codul administrativ, sintagma „precum și a funcțiilor” se va scrie „precum și al funcțiilor”.

La **alineatul marcat eronat ca alin. (3), la teza întâi**, este necesară revederea normei de trimitere din sintagma „procentul de funcții de conducere prevăzut la alin.(1)”, având în vedere că la alin. (1) se prevede o intervenție legislativă asupra Codului administrativ, iar textele propuse vor fi integrate în actul normativ de bază. De asemenea, la teza a doua, termenul „vacant” se va reda sub forma „**vacantă**”.

La actualul alin. (4), la **teza întâi**, sintagma „articolului 391, alin.(1) și (2)” se va scrie „**art. 391 alin. (1) și (2)**”. În plus, este necesară revederea atât a marcajului normei propuse, cât și a normei de trimitere la alin. (3), întrucât respectivul alineat este marcat eronat. Drept urmare, și normele de trimitere la aceste alineate vor fi revăzute.

27. La art. XXIII alin. (3), având în vedere că ocuparea posturilor reprezintă un aspect ce vizează nașterea raporturilor de serviciu, pentru respectarea principiului ierarhiei actelor normative, regulile referitoare la organizarea concursului pentru ocuparea acestor posturi nu pot fi stabilite printr-o metodologie aprobată de conducătorul entității publice, ci trebuie stabilite prin lege organică, respectiv prin legea ce face obiectul prezentului proiect. În plus, precizăm că noțiunea de „concurș intern” nu beneficiază de accepțiune nici în dreptul muncii, nici în dreptul administrativ.

28. La art. XXIV, întrucât norma nu este structurată în mai multe alineate și pentru rigoare redacțională, **partea dispozitivă** se va redacta astfel:

„Art. XXIV – La articolul 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 pentru acordarea voucherelor de vacanță, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 24 februarie 2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 94/2014, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

29. La art. XXV, pentru rigoare redacțională, **partea dispozitivă** se va redacta astfel:

„Art. XXV – La articolul IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 131/2021 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1201 din 17 decembrie 2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 130/2023, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

30. Semnalăm că art. XXVI și XXVII vizează intervenții legislative asupra unor prevederi legale din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru rigoare normativă, se impune comasarea intervențiilor preconizate într-un singur articol, cu următoarea **parte introductivă**:

„Art. ... Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:”.

Părțile dispozitive se vor redacta după următoarele modele:

„... La articolul ..., alineatul (...) va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., la articolul ..., alineatul (...) va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., la articolul ... alineatul (...), litera ...) va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., la capitolul ..., la articolul ... alineatul (...), litera ...) va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., la capitolul ..., la articolul ..., alineatul (...) va avea următorul cuprins:”;

„... La anexa nr. ..., la articolul ..., alineatul (...) va avea următorul cuprins:”.

31. La art. XXVI, la textul propus pentru **alin. (1) al art. 18 din Legea-cadru nr. 153/2017**, cu modificările și completările ulterioare, întrucât, la momentul reglementării prin art. 18 din Legea-cadru nr. 153/2017, această indemnizație a fost acordată tuturor salariaților din sistemul bugetar care nu primeau altfel de sume destinate a fi folosite cu titlul de hrană, sugerăm revederea normei astfel încât să nu

fie susceptibilă să introducă inegalități între diferitele categorii de personal din sectorul bugetar.

Totodată, este necesară revederea și reformularea sintagmei „salarii salarii lunare netesunt”, precum și redarea sintagmei „Administrația Națională a Penitenciarelor” sub forma „Administrației Naționale a Penitenciarelor”.

32. La art. XXVII pct. 1, la textul propus pentru art. 13 alin. (1) din anexa nr. 1 la Legea-cadru nr. 153/2017, în considerarea principiilor salarizării prevăzute la art. 6 lit. d) și f) din Legea-cadru nr. 153/2017, sugerăm revederea normei, astfel încât să nu genereze inegalități în cadrul aceleiași entități din aceeași familie ocupațională, întrucât sporul nu este stabilit într-un quantum fix pentru toate categoriile de funcții, ci într-un procent variabil din salariul de bază. Precizăm că aplicarea acestui procent și determinarea quantumului concret al sporului se face prin raportare la existența unui număr de factori de risc și la intensitatea acestora, evidențiați în regulamentele-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă, precum și a condițiilor de acordare a acestuia pentru fiecare familie ocupațională, aprobați prin hotărâri ale Guvernului.

În plus, o plafonare a sporului pentru condiții de muncă la o anumită sumă, fără a ține cont de faptul că funcțiile nu sunt similare, este de natură să egalizeze pentru toate funcțiile una dintre componentele salariului lunar, prin neluarea în considerare a criteriilor generale de ierarhizare a posturilor, prevăzute la art. 8 din Legea-cadru nr. 153/2017, care determină și salarii diferite, unul dintre criterii fiind condițiile de muncă.

Un spor de condiții de muncă poate fi acordat în același quantum numai pentru funcții similare, iar expresia „funcția similară” are accepțiunea stabilită la art. 7 lit. g) din Legea-cadru nr. 153/2017 – „o funcție de același fel din cadrul aceleiași instituții sau autorități publice, **care implică aceleași** condiții de studii, grad/treaptă profesională, gradație, vechime în funcție sau vechime în specialitate, după caz, și **condiții de muncă**”.

În acest context, semnalăm că gradul sau clasa unei funcții (publice) sunt stabilite și în funcție de condițiile de muncă, iar cu cât o funcție publică se află mai sus în ierarhie, aceasta presupune atribuții și responsabilități care determină solicitare fizică și psihică/neuropsihică

sporită față de o funcție publică inferioară. Acest aspect este în mod expres reflectat în regulamentele-cadru mai sus menționate, de o manieră asemănătoare pentru fiecare familie ocupațională, punându-se accent pentru determinarea locurilor de muncă în condiții deosebite/periculoase/vătămătoare și a sporurilor aferente, pe suprasolicitarea fizică sau psihică determinată de responsabilitatea crescută a muncii, necesitatea luării unor decizii de intervenție rapidă și eficiență, ortostatism prelungit sau efort fizic care pot duce la uzura prematură a organismului.

Observația este valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.

La pct. 3, semnalăm că s-a omis precizarea articolului asupra căruia se intervine.

33. La art. XXX alin. (1), din considerente de ordin redacțional, enumerările vor debuta cu litere mici.

La alin. (5), pentru asigurarea predictibilității normei, este necesar a se clarifica dacă prin reorganizare a fost vizată instituția juridică prevăzută la art. 518 din Codul administrativ sau operațiunile de desființare/reorganizare/fuzionare sau transfer ale activității și ale personalului prevăzute la alin. (2) al art. XXX.

Din aceleași rațiuni, este necesară și clarificarea sintagmei „drepturile legale salariale prevăzute de lege” prin introducerea unei trimiteri la actul normativ vizat.

Observațiile sunt valabile pentru toate situațiile similare.

La alin. (7) teza I, întrucât în actuala redactare norma nu poate fi aplicată, este necesară revederea părții finale „prin **aprobarea** noilor organigrame, state de funcții, regulamente de organizare și funcționare precum și **orice alte documente care sunt necesare**”.

La teza a II-a, în primul rând, semnalăm că norma, care se referă la procesul de „comasare/desființare/reorganizare/fuzionare sau transfer de activitate”, nu se corelează cu cea propusă la teza I, care nu se referă la comasare, ci doar la procesul de „desființare/reorganizare/fuzionare sau transfer de activitate”.

În al doilea rând, semnalăm lipsa de precizie a normei, deoarece nu sunt prevăzute criterii concrete pe baza cărora să fie exceptate de la comasare/desființare/reorganizare/fuzionare sau transfer ale activității și ale personalului anumite structuri fără personalitate juridică și nici în ce ar trebui să constea afectarea anumitor categorii de activități, astfel încât să motiveze exceptarea.

Totodată, pentru o exprimare adecvată în context, este necesară revederea sintagmei „structuri de organizare și funcționare”, deoarece atributele de „organizare și funcționare” nu sunt specifice termenului „structuri”, ci termenilor „modalitate” sau „regulament”.

La **alin. (8)**, întrucât de la o normă de rangul legii nu se poate deroga decât printr-o normă de același rang, este necesară revederea formulării „poate aproba prin memorandum”, acest act nefiind unul normativ. Observația este valabilă pentru toate situațiile ulterioare din proiect.

La **alin. (9)**, la **partea introductivă**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „îndeplinește condiția de la litera a) sau condițiile cumulative de la literele b) și c)” se va reda sub forma „îndeplinește condiția prevăzută la **lit. a)** sau condițiile cumulative **prevăzute la lit. b) și c)**”.

De asemenea, propunem revederea normei, deoarece din redactarea părții introductive și a **lit. a)** nu se poate deduce modalitatea de calificare a unei activități ca fiind unică.

Totodată, la **lit. b) și c)**, pentru asigurarea predictibilității normelor, este necesară clarificarea sintagmelor „elemente de identitate națională” și „impactul (...) este major asupra mediului cultural, economico-social”.

La **alin. (10)**, pentru asigurarea predictibilității normei, precum și pentru o corectă aplicare a acesteia, este necesară revederea sintagmei „alte instituții publice aprobate prin memorandum de către Guvernul României”, deoarece nu este clar ce instituții sunt vizate, mai ales că nu se înțelege ce presupune „aprobarea” acestora. De asemenea, indiferent dacă prin termenul „aprobarea” s-a urmărit aprobarea exceptărilor sau înființarea instituțiilor publice, semnalăm că niciuna dintre aceste operațiuni nu se poate realiza printr-un memorandum, care este doar un act intern al Guvernului, ci doar prin acte normative.

La **alin. (11)**, pentru asigurarea predictibilității normei, este necesară revederea textului, deoarece nu se înțelege ce instituții publice pot fi exceptate de la prevederile **alin. (1)**, în absența stabilirii unor criterii în funcție de care se va realiza această exceptare.

La **alin. (13)**, pentru utilizarea limbajului specific normativ, sintagma „de la **alin. (1)**” se va reda sub forma „de la **prevederile alin. (1)**”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

34. La **art. XXXI**, în textul propus, pentru o exprimare adecvată în context, propunem redactarea acestuia, astfel:

„Art. XXXI În sensul prezentei secțiuni, prin expresia *operator economic* se înțelege compania națională/societatea națională/societatea cu capital majoritar/integral deținut de stat sau de unitățile administrativ teritoriale, inclusiv regiile autonome de interes național/local, precum și instituțiile de credit/fondurile de garantare și contragarantare la care statul este acționar unic/ majoritar;”.

Totodată, în tot cuprinsul proiectului, pentru corectitudinea redactării, sintagma „unde statul este acționar majoritar” se va înlocui cu expresia „la care statul este acționar majoritar”. Totodată, semnalăm că sintagma „acționar integral” nu este specifică limbajului juridic și va fi înlocuită, în tot cuprinsul proiectului, cu expresia „acționar unic”.

Aceste observații sunt valabile în mod corespunzător pentru toate cazurile asemănătoare din proiect.

35. La textul propus pentru **art. XXXII alin. (1)**, pentru rigoarea normei, sugerăm ca aceasta să fie reformulată, după cum urmează:

„(1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi numărul consilierilor din cadrul cabinetelor președinților consiliilor de administrație, președinților, vicepreședinților, directorilor generali, directorilor generali adjuncți, precum și din alte cabinete ale conducătorilor de la nivelul operatorilor economici se reduce cu 50% din numărul de posturi aprobate.

(2) În situația în care, după aplicarea procentului de reducere cu 50% rezultă că numărul consilierilor din cadrul cabinetelor președinților consiliilor de administrație, președinților, vicepreședinților, directorilor generali, directorilor generali adjuncți precum și din cadrul altor cabinete ale conducătorilor operatorilor economici este mai mic decât unu, numărul acestora rămâne unu.

(3) Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), dacă numărul consilierilor din cadrul cabinetelor președinților consiliilor de administrație, președinților, vicepreședinților, directorilor generali, directorilor generali adjuncți, precum și din cadrul altor cabinete ale conducătorilor operatorilor economici este unu, prevederile alin. (1) nu se aplică.”.

36. La **art. XXXIII alin. (1)**, semnalăm redactarea neunitară a sintagmei „Consiliile de Administrație”, anterior fiind redată sub forma „consiliile de administrație”; pentru unitate redacțională, se va utiliza

aceeași formă în tot cuprinsul proiectului. Observația este valabilă și pentru sintagma „Adunarea Generală a Acționarilor”. Pe cale de consecință, recomandăm revederea și reformularea normei.

La **alin. (2)**, precizăm că termenul „se anulează” este impropriu și recomandăm înlocuirea acestuia cu un alt termen consacrat, în funcție de intenția de reglementare.

37. Având în vedere că **art. XXXIV și XXXVI - XXXIX** cuprind intervenții legislative asupra aceluiași act normativ, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, se impune comasarea într-un singur articol, structurat într-o parte introductivă și șase părți dispozitive, redată astfel:

„**Art.... Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 14 decembrie 2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează ...**”.

În continuare, vor fi redată, în cuprinsul unor puncte distincte, toate modificările și abrogările avute în vedere, astfel:

„1. La articolul 5, alineatul 1 se modifică și va avea următorul cuprins ...”;

„2. La articolul 8, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins: ...”;

„3. La articolul 8, alineatele (4¹) și (4²) se abrogă.”

„4. La articolul 28, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins ...”;

„5. La articolul 37, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins ...”;

„6. La articolul 37 alineatul (4¹) se abrogă”.

38. Cu privire la actualul **art. XXXIV pct. 3**, propunem să fie redat separat, în cuprinsul **art. XXXV**, întrucât acesta nu reprezintă o normă de modificare a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, pentru unitate terminologică cu actul normativ redat *supra*, sintagma „Comitetelor de Supraveghere” va fi înlocuită cu expresia „**consiliilor de supraveghere**”. În plus, pentru respectarea uzanțelor normative, având în vedere că în cuprinsul actualului **pct. 3**

se face trimitere la prevederi pe care acesta le conține, se impune revederea și reformularea **tezei finale** a acestuia.

În considerarea celor de mai sus, se impune **renumerotarea articolelor/alineatelor/punctelor** afectate de aceste modificări, precum și a **articolelor subsecvente**.

De asemenea, se vor revedea și **trimiterile** la acestea din cuprinsul întregului proiect.

39. La actualul art. XXXV, din considerente de redactare, sintagma „prevederilor art. XXXII, art. XXXIII și art. XXXIV” se va reda sub forma „prevederilor art. XXXII, XXXIII și XXXIV”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

40. La actualul art. XXXVI alin.(3) semnalăm că abrevierea „AMEPIP” nu a fost explicată anterior, motiv pentru care recomandăm redarea *in extenso* a acesteia.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

41. La actualul art. XXXVIII, care este structurat într-o singură dispoziție care nu trebuie marcată ca alineat, **la norma propusă pentru alin. (3), partea introductivă a ultimului paragraf**, formularea „prin ordin comun de Ministerul Finanțelor și Secretariatul General al Guvernului” se va înlocui cu textul „prin ordin comun al ministrului finanțelor și al secretarului general al Guvernului”.

42. La art. XL alin. (3), referitor la revocarea din funcție a membrilor Consiliului de administrație/supraveghere în cazul refuzului acestora de încheiere a actelor adiționale la contractele de mandat, pentru respectarea principiului securității juridice și a principiului libertății contractuale, este necesară revederea textului. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

43. Referitor la actualul art. XLI alin. (1), semnalăm că expresia „conducătorilor operatorilor economici” este improprie stilului juridic și recomandăm revederea și reformularea acesteia. Reiterăm această observație pentru toate cazurile similare din cuprinsul normei preconizate pentru **art. XLI**.

Totodată, cu privire la sintagma „*a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de societate, la nivel de clasă conform clasificăției activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii*”, semnalăm că acesta este redactată într-o manieră **deficitară**, fiind lipsită de claritatea și precizia specifice

actelor normative, putând genera astfel dificultăți în aplicare sau chiar imposibilitatea aplicării normelor.

Așadar, recomandăm revederea și reformularea acestuia.

Reținem observația pentru toate situațiile similare din proiect.

La **alin. (2)**, este de analizat dacă norma nu ar trebui reformulată ca **excepție** de la dispozițiile **alin. (1)** al aceluiași articol.

La **alin. (2) lit. d)**, se impune revederea sintagmei „pierderi contabile curentă”, întrucât aceasta este imprecisă.

La **alin. (10)**, recomandăm redarea *in extenso* a abrevierii „CA”. Reținem această observație pentru toate cazurile similare din proiect.

44. La XLII alin. (6), pentru o redactare potrivit limbajului normativ, sintagma „în normativele prevăzute la alin. (1)” se va înlocui cu sintagma „în prevederile alin. (1)”.

La **alin. (8)**, pentru o exprimare mai adecvată în context, sintagma „prevăzute la alin. (1)” se va înlocui cu expresia „față de cele prevăzute la alin. (1)”.

45. La actualul art. XLIII alin. (3), cratima din sintagma „prevederile alin. (1) – (2)” se va înlocui cu conjuncția „și”.

46. La actualul art. XLV alin. (1), menționăm că expresia „operatorilor economici, inclusiv filialelor acestora care au înregistrat pierderi contabile din anii precedenți și nerecuperate precum și cei care înregistrează pierderi contabile în anul curent li se interzice” nu este suficient de clară și propunem revederea și reformularea acesteia.

47. La actualul art. XLVI alin. (4), termenul „punctelor” din norma de trimitere, se va elimina.

48. La actualul art. XLVII, semnalăm că expresia „au obligația să dispună aplicarea măsurilor prevăzute în prezenta lege, dacă e cazul, în urma solicitării unei analize fundamentate” este lipsită de claritate și precizie, putând conduce la o aplicare neunitară a normei.

Pe cale de consecință, recomandăm revederea și reformularea acesteia.

Semnalăm și că expresia „au obligația să dispună aplicarea măsurilor prevăzute în prezenta lege, dacă e cazul, în urma solicitării unei analize fundamentate”, este lipsită de claritate și precizie, putând conduce la o aplicare neunitară a normei.

Pe cale de consecință, recomandăm revederea și reformularea acesteia.

49. La art. XLVIII, pentru considerente de redactare, cifra „(2)”, plasată între alin. (1) și (2), va fi eliminată.

La **alin. (8)**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „de la intrarea în vigoare” va fi redată astfel: „de la data intrării în vigoare”. Observația este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare.

La **alin. (9)**, întrucât Legea nr. 207/2015 nu este la prima menționare în text, titlul acestui act normativ va fi eliminat. Observația este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare, cum ar fi cazul, ca exemplu al art. LII alin. (5), în ceea ce privește titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005.

50. La **art. LIII**, în acord cu normele de tehnică legislativă, alineatele vor fi marcate prin cifrele **(1) - (6)**, iar trimiterile la aceste elemente structurale vor fi reformulate în mod corespunzător.

La **pct. 2 alin. (2)**, în cazul în care prin folosirea sintagmei „alte drepturi acordate conform reglementărilor legale sau contractelor colective de muncă” au fost avute în vedere doar drepturi acordate în considerarea recuperării capacității de muncă, este de analizat dacă, pentru claritatea și predictibilitatea normei, sintagma nu ar trebui completată cu sintagma „**în considerarea recuperării capacității de muncă**”.

51. La **art. LV alin. (1)**, având în vedere că actele normative la care se face trimitere nu se redau cu mențiunea editorialului în care au fost publicate, este necesară eliminarea mențiunii de publicare. Observația este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare.

Totodată, pentru o completă informare juridică asupra evenimentelor legislative suferite de Ordonanța Guvernului nr. 57/2002, trimiterea la aceasta se va face astfel :

„Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare”.

De asemenea, pentru corectitudinea redactării, expresia „Legii 25” va fi redată astfel : „Legii **nr. 25**”. Observația este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare.

52. Pentru rigoarea redactării, **partea dispozitivă a art. LVI** va fi redată astfel :

„Art. LVI. - Articolul 21 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 514 din 16 iulie

2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:”.

53. La art. LVII, pentru corectitudinea numerotării, alin. (3) - (6), care se succedă primului alin. (3), vor fi marcate prin cifrele (4) - (7).

De asemenea, la **actualul alin. (6)**, pentru unitatea redactării, după sintagma „**Monitorul Oficial al României**” se va introduce expresia „**Partea I**”. Observația este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare.

54. La art. LVIII alin. (1), pentru respectarea succesiunii literelor alfabetului, enumerările care succed lit. b) vor fi marcate prin lit. c) - g).

55. La art. LIX semnalăm o contradicție între alin. (1) și (3), pe de o parte, potrivit căreia „Începând cu data de 1 ianuarie 2024 serviciile publice aflate în coordonarea/subordonarea/autoritatea unor autorități publice centrale se transferă în autoritatea/coordonarea/subordonarea autorităților publice județene”; „Odată cu descentralizarea serviciilor publice de interes național și transferul activității acestora către autoritățile publice județene are loc și transferul de patrimoniu precum și a fondurilor necesare pentru a asigura funcționarea corespunzătoare a acestora” și alin. (4), pe de altă parte, conform căruia „Transferul personalului încadrat pe posturi, a patrimoniului, activitățile și responsabilitățile transferate, fondurile necesare care urmează a fi alocate se va face prin lege la propunerea Guvernului României și inițiativa ministerelor de linie care au în responsabilitate coordonarea serviciilor publice menționate la alin.(2)”.

Menționăm că, în conformitate cu prevederile **art. 77 alin. (2) din Codul administrativ** „*Transferul competenței se realizează prin lege și este fundamentat pe analize de impact și ale unor sisteme de indicatori de monitorizare, elaborate de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în colaborare cu ministerul coordonator al procesului de descentralizare și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale*”.

La **alin. (6)**, întrucât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 nu este la prima menționare în text, precum și pentru rigoarea redactării și o completă informare juridică, trimiterea la aceasta se va face astfel :

„Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare”.

56. La art. LX semnalăm următoarele:

La **pct. 2 lit. b)** norma nu îndeplinește cerințele de claritate și previzibilitate, întrucât nu se înțelege care anume categorii de persoane sunt vizate prin referirea la „**persoanele care nu sunt organizate** în conformitate cu prevederile legale în vigoare” și nici care sunt respectivele prevederi legale la care se referă textul.

Este necesară reformularea corespunzătoare a textului, în funcție de intenția de reglementare.

Pe cale de consecință, urmează a fi reformulată și norma propusă pentru **pct. 4**, în cuprinsul căreia este utilizată aceeași formulare.

La **pct. 8**, norma ar trebui revăzută pentru evitarea instituirii unei reglementări paralele în raport cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999, la care se face trimiterea, inclusiv sub aspectul sancționării contravenționale, potrivit art. 10 lit. d) din respectiva ordonanță de urgență a nerespectării obligației de a întocmi documente justificative pentru sumele prevăzute la art. 4 alin. (12) lit. h) din aceeași ordonanță de urgență.

La **pct. 11**, pentru precizie normativă, partea finală a **tezei a doua** trebuie reformulată, astfel: „... să înștiințeze contravenientul asupra sancțiunilor care urmează să fie aplicate, potrivit pct. 13, dacă acesta mai săvârșește încă o contravenție într-un interval de 12 luni de la data aplicării ultimei sancțiuni”.

La **pct. 14 lit. a)**, pentru asigurarea unei reglementări complete, expresia „la pct. 11” ar trebui înlocuită cu sintagma „la pct. 11 sau 13, după caz”.

La **pct. 14 lit. b)**, în ceea ce privește termenele prevăzute de text, pentru claritatea normei și pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar să se prevadă în mod expres care este momentul de la care se calculează „perioada de maxim 24 de ore” pentru care se dispune măsura indisponibilizării bunurilor, precum și momentul de la care curge termenul de 24 de ore în care contravenientul poate prezenta documentele de proveniență.

În acest context, precizăm că norma din cuprinsul **pct. 15**, potrivit căreia „termenul de 24 de ore prevăzut la alin. (1) lit. b) începe să curgă la momentul constatării contravenției” nu este de natură să confere claritate și precizie reglementării, și trebuie reanalizată, întrucât aceasta

pare a nu se referi la „perioada de maxim 24 de ore” pentru care se dispune indisponibilizarea provizorie a bunurilor, ci doar la termenul de 24 de ore în care contravenientul are posibilitatea de a prezenta documentele justificative necesare.

În ceea ce privește momentul din care curge termenul de 24 de ore stabilit în beneficiul contravenientului, precizăm că acesta nu ar putea fi momentul constatării contravenției, așa cum se prevede la art. 6 alin. (2), ci doar momentul în care contravenientului i-a fost comunicat procesul-verbal, potrivit legii. Menționăm că nici procedura *sui-generis* a aducerii la cunoștința contravenientului a faptului că are la dispoziție 24 de ore pentru a prezenta documentele justificative, prevăzută la **pct. 24**, în cazul în care acesta refuză semnarea procesului-verbal sau primirea acestuia nu poate fi acceptată, întrucât față de contravenient nu poate produce efecte un proces-verbal necomunicat în condițiile legii. Pe de altă parte, luând în considerare, *mutatis mutandis*, cele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 46/2016, prin care a admis excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 250 alin. (6) din Codul de procedură penală care **nu permitea și contestarea luării măsurii asigurătorii de către judecătorul de cameră preliminară ori de către instanța de judecată este neconstituțională**, este de analizat dacă nu ar trebui ca proiectul să prevadă și posibilitatea atacării în justiție a măsurii indisponibilizării provizorii a bunurilor.

În acest context, menționăm că nu sunt suficiente dispozițiile pct. 25, potrivit cărora procesul-verbal prevăzut la alin. (1) poate fi contestat în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, întrucât judecarea plângerii nu se poate realiza în termenul de 24 de ore pentru care se dispune indisponibilizarea provizorie a bunurilor. În acest sens, este de analizat dacă nu ar trebui ca proiectul să reglementeze o procedură de urgență, care să permită respectarea dispozițiilor art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție.

La **pct. 15**, care prevede că nu sunt aplicabile dispozițiile art. 181 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, potrivit cărora „când ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează”, semnalăm că reglementarea propusă implică obligația instituțiilor prevăzute la art. 11 de a asigura permanența în vederea primirii documentelor justificative și întocmirii procesului-verbal prevăzut la

art. 6 alin. (5). Avem în vedere faptul că termenul de 24 de ore în care contravenientul poate prezenta documente justificative care să ateste proveniența licită a bunurilor, pentru a evita confiscarea acestora, se poate împlini într-o zi nelucrătoare.

Este de analizat, de aceea, în ce măsură proiectul trebuie completat cu dispoziții exprese în acest sens.

La **pct. 18**, semnalăm că în finalul textului se prevede că, în cazul încetării parțiale a indisponibilizării, procesul-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii va produce efecte cu privire la sancțiunea complementară a confiscării, însă din cuprinsul art. 6 alin. (1) rezultă că procesul-verbal nu cuprinde în mod expres aplicarea sancțiunii confiscării, ci doar înștiințarea contravenientului că, dacă nu se prezintă documentele justificative, bunurile „urmează să fie confiscate”.

În plus, la **pct. 22**, se instituie o reglementare *sui-generis*, de „transformare” de drept a măsurii indisponibilizării în „măsura confiscării”, care nu poate fi acceptată, întrucât o sancțiune contravențională complementară nu poate fi aplicată prin „transformarea” unei măsuri administrative de indisponibilizare a unor bunuri, ci doar prin procesul-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii.

Se impune, de aceea, reanalizarea soluțiilor propuse din perspectiva observațiilor de mai sus, ținând seama și de necesitatea ca reglementarea aplicării sancțiunii confiscării să cuprindă și norme prin care să se prevadă că procesul-verbal trebuie să cuprindă descrierea bunurilor care se confiscă.

La **pct. 19** este necesară reformularea normei, în funcție de intenția de reglementare, întrucât, în forma propusă, din text rezultă că măsura suspendării activității s-ar aplica „bunurilor perisabile pentru care a încetat total sau parțial indisponibilizarea”.

În plus pentru asigurarea unei reglementări complete, textul trebuie să se refere la „**înmânarea sau comunicarea procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii**”.

Semnalăm că, pentru o mai bună sistematizare a normelor, actualul **pct. 21** ar trebui prevăzut după **pct. 17**, de care se leagă tematic.

La **pct. 26**, pentru rigoarea reglementării, este necesar să se prevadă necesitatea încheierii unui proces-verbal pentru predarea în

custodie a respectivelor bunuri, nefiind suficient să se dispună că acestea „rămân la contravenient”.

La **pct. 27**, pentru asigurarea clarității și previzibilității reglementării, trebuie prevăzute criterii în funcție de care urmează să se aprecieze faptul că „există pericolul ca bunurile să fie sustrate”.

La **pct. 32**, pentru corelare cu dispozițiile art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, expresia „organele competente” trebuie înlocuită cu sintagma „persoanele împuternicite”.

Observația este valabilă pentru **toate situațiile similare** din cuprinsul proiectului.

57. La art. LXI, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative preconizate, sugerăm reanalizarea limitelor amenzii stabilite la **pct. 7** - de la 20.000 lei la 50.000 lei - pentru contravenția săvârșită de conducătorul auto, ținând seama de necesitatea respectării principiului proporționalității individualizării legale a sancțiunilor contravenționale.

În plus, pentru asigurarea unei reglementări complete, după **pct. 8** trebuie introdus un nou punct, **pct. 9**, cu următorul cuprins:

„**9.** În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravenției prevăzute la **pct. 7** îi sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.”.

Pe cale de consecință, punctele subsecvente trebuie renumerotate.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art. LXIII**, care trebuie completat cu o normă similară referitoare la contravenția prevăzută la alin. (7).

58. În ceea ce privește norma propusă pentru **art. LXII**, este de analizat dacă, pentru asigurarea accesibilității și previzibilității reglementării, normele referitoare la derogarea de la dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 și ale Legii nr. 203/2018 nu ar trebui prevăzute în fiecare dintre actele normative la care se face trimiterea în text.

Pe cale de consecință, **art. LXII** ar urma să prevadă respectivele derogări numai în ceea ce privește contravențiile stabilite prin proiect.

59. La art. LXIII alin. (1) enumerarea sub forma „art. 275, 278-279” se va reda „art. 275 și art. 278 și 279” observație pe care o reiterăm pentru toate situațiile similare din cuprinsul prezentului proiect.

La alin. (2) textul „publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019” se va elimina.

60. La art. LXIV pct. 3, semnalăm că teza a doua a textului propus pentru art. 68 alin. (2) din Codul de procedură fiscală reprezintă o normă tranzitorie, care trebuie să facă obiectul unui articol distinct al proiectului. Precizăm că, în măsura în care se are în vedere sancționarea contravențională a nerespectării termenului prevăzut de respectivul text, se impune ca stabilirea și sancționarea contravenției să fie realizată prin norme de sine stătătoare ale proiectului.

61. La art. LXVI, deoarece se aduce o singură intervenție asupra unui element structural al Legii nr. 344/2005, considerăm necesară reformularea textului și eliminarea pct. 1, astfel:

„Art. LXVI - La articolul 17 din Legea nr. 344/2005 privind unele măsuri pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul operațiunilor de vămuire, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1093 din 5 decembrie 2005, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

La textul propus pentru art. 17 alin. (2) din Legea nr. 344/2005 trebuie să debuteze cu expresia „(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează ...”.

62. La art. LXVII deoarece toate cele 7 intervenții propuse asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare se referă la modificarea și completarea unor subdiviziuni structurale ale art. 11, pentru suplețea și claritatea soluției propuse, recomandăm ca intervenția să vizeze modificarea în întregime a acestui articol.

În această situație, norma va fi reformulată astfel:

„Art. ... Articolul 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 21 ianuarie 2005, cu modificările și completările ulterioare se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 11 ...” (se va reda noua configurație a acestui articol, fără a se folosi marcarea cu indici).

La art. LXVII pct. 1, referitor la normele propuse pentru art. 11 alin. (1) lit. e) pct. (i) - (vi) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, precizăm că stabilirea amenzilor contravenționale în quantum fix este contrară dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Ordonanța

Guvernului nr. 2/2001, potrivit cărora în cazul sancțiunii cu amendă se vor stabili limita minimă și maximă a acesteia sau, după caz, cote procentuale din anumite valori.

Soluția legislativă propusă nu respectă principiul proporționalității sancțiunilor contravenționale care, așa cum a subliniat Curtea Constituțională în jurisprudența sa (de exemplu, în *Decizia nr. 197/2019 și nr. 152/2020*), guvernează dreptul contravențional. Este imperios necesar ca textul să prevadă limita minimă și maximă a amenzii contravenționale. Pe cale de consecință, în cuprinsul normelor propuse la pct. 5 și 6 pentru art. 11 alin. (11) și (11¹) trebuie să se facă referire la dublarea, respectiv triplarea limitelor minime și maxime ale amenzii prevăzute la alin. (1) lit. e) pct. (i) - (vi), după caz.

Observația referitoare la necesitatea prevederii limitelor minime și maxime ale amenzii contravențională este valabilă pentru **toate normele propuse prin proiect** prin care stabilesc amenzi în cuantum fix, cum ar fi cea de la **art. LXVIII pct. 6** sau cea de la **art. LXIX pct. 9**, cu referire la dispoziția propusă pentru art. 13² alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 120/2021.

63. La **art. LXIX** partea dispozitivă, după titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 120/2021 și menționarea publicației oficiale, se va insera sintagma „aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 139/2022”.

La **pct. 3**, după titlul Ordonanței de urgență a Guvernului 57/2019, se va introduce sintagma „cu modificările și completările ulterioare” și se va elimina textul referitor la publicația oficială.

La **pct. 6**, textul propus pentru art. 11 va debuta astfel :

„Art. 11 în cazul în care” . Observația este valabilă și la pct. 8 pentru textul propus ca art. 13.

La **pct. 9**, referitor la norma propusă pentru art. 13¹ alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 120/2021, prin care sunt stabiliți agenții constatatori ai contravențiilor, precizăm că dispoziția ar trebui să aibă în vedere „persoanele împuternicite din cadrul Curții de Conturi și al Ministerului Finanțelor”, întrucât conform art.15 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 agenți constatatori pot fi **persoanele** anume prevăzute în actul normativ, și nu anumite autorități.

În plus, pentru claritatea și previzibilitatea reglementării, este necesar să se prevadă în mod expres care anume „alte persoane împuternicit în acest scop, potrivit legii” sunt avute în vedere de text.

Pe de altă parte, pentru asigurarea unei reglementări complete, actul normativ de bază trebuie să cuprindă și norma privind aplicarea, în ceea ce privește contravențiile, a dispozițiilor reglementării-cadru în materie.

Se impune, de aceea, ca **pct. 9** să prevadă și introducerea art. 13³, pentru care sugerăm următorul cuprins:

„**Art. 13³.** - În măsura în care prezenta ordonanță de urgență nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art. 13¹ alin. (2) și 13² alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.”.

Pe cale de consecință, **partea dispozitivă a pct. 9** trebuie reformulată, în mod corespunzător.

64. La **art. LXXV** referitor la norma propusă pentru **alin. (1)**, precizăm că textul introduce un paralelism legislativ, dat fiind că nu aduce nicio informație juridică nouă față de cea prevăzută la art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, acest din urmă text fiind aplicabil pe durata întregului an 2023.

În subsidiar, pentru rigoarea și corectitudinea redactării, trimiterea la art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 se va reda astfel: „**(1) În anul 2023, ..., se stabilesc în condițiile art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.**”.

La **alin. (2)**, propunem revederea normei, pentru asigurarea caracterului precis al acesteia și pentru respectarea principiului legalității în componenta referitoare la principiul securității juridice, neînțelegându-se ce reglementări vor fi aplicabile în privința determinării quantumurilor sporurilor vizate.

La **alin. (3)**, în primul rând, precizăm că norma este lipsită de claritate și predictibilitate prin folosirea sintagmei „Nu pot fi prevăzute

(...) **mai mult de un salariu** cu titlul de plată compensatorie”, întrucât nu se înțelege cum ar putea să fie acordat mai puțin de un salariu cu titlul de plată compensatorie.

Totodată, precizăm că, în funcție de numărul de angajați concediați, ar putea deveni incidente și prevederile din Codul muncii referitoare la concedierea colectivă, precum și prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 98/1999 privind protecția socială a persoanelor ale căror contracte individuale de muncă vor fi desfăcute ca urmare a concedierilor colective, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, semnalăm că, potrivit art. 32 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/1999, „Suma totală de bani acordată cu titlu de plată compensatorie se stabilește diferențiat, pentru fiecare persoana căreia i s-a desfăcut contractul individual de muncă potrivit prezentei ordonanțe de urgență, și este egală cu:

a) 6 salarii medii nete pe unitate pentru salariații cu o vechime în muncă mai mică de 5 ani;

b) 9 salarii medii nete pe unitate pentru salariații cu o vechime în muncă între 5 și 15 ani;

c) 12 salarii medii nete pe unitate pentru salariații cu o vechime în muncă mai mare de 15 ani”.

Așadar, potrivit prevederilor legale menționate, sumele acordate cu titlul de plăți compensatorii se stabilesc în funcție de vechimea în muncă și constau din mai multe salarii.

66. La art. LXXX alin. (2), semnalăm că denumirea Capitolului III la care se face referire nu este completă, ea fiind *Măsuri pentru disciplina economico-financiară. Descentralizarea unor servicii publice*.

Însă, pentru suplețea proiectului considerăm că nu este necesar să se mai redea denumirea capitolului la care se face referire.

În cazul în care se va reda denumirea Capitolului III, aceasta trebuie redată în toate situațiile din cadrul proiectului în care se face referire la acest capitol.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 881/25.09.2023